

Tlačová správa

29. 5. 2017

Divadlo X10 reflektuje stredoeurópsky kontext

Divadlo X10 pripravuje v spolupráci s Divadlom S.T.O.K.A. (SK), Divadlom Ragnar (HU) a sliezskym divadlom (PL) medzinárodný projekt Odcudzený jazyk. Autorkou pôvodnej hry, ktorá bude uvedená vo svetovej premiére, je poľská autorka Maria Wojtyszko. Režisér inscenácie Jakub Krofta sa po piatich rokoch, keď pôsobil výhradne v Poľsku, vracia na českú divadelnú scénu.

Scenáristka, dramatička a dramaturgička Maria Wojtyszko píše hru, reflektujúcu súčasnú stredoeurópsku spoločnosť, priamo pre Divadlo X10. V Poľsku patrí k oceňovaným autorkám mladej generácie. Napríklad jej poviedka Návraty bola ocenená v roku 2005 v literárnej súťaži Univerzity v Gdansku, jej dramatická prvotina Bomba sa dočkala ocenenia v literárnej súťaži Odvážny Radom, jej ďalšia divadelná hra Maternica v roku 2006 získala cenu Starého divadla a divadelného mesačníka Dialóg, a inscenácia hry v divadle Žeromskiego v meste Kielce o rok neskôr dostala ocenenie Divoká ruža ako najúspešnejší hra divadelnej sezóny, v roku 2016 sa stala finalistkou Gdynskej dramatickej ceny.

Jakub Krofta, výrazný český režisér, sa po odchode z postu umeleckého šéfa Divadla Drak stal umeleckým šéfom Divadla bábok vo Wroclavi, kde teraz pôsobí už piaty rok. Spoluprácou s Divadlom X10 sa vracia na českú divadelnú scénu.

Hra Odcudzený jazyk bude preložená z poľštiny do češtiny, slovenčiny i maďarčiny. V júni 2017 sa uskutoční scénické čítanie hry na Slovensku. Scénické čítanie uvedie 13. 6. bratislavské divadlo S.T.O.K.A. v réžii Blaha Uhlára. Po čítaní bude nasledovať dramaturgická diskusia divadelníkov a divadelníčok zúčastnených na projekte. Ďalšia verzia hry bude uvedená maďarským divadlom Ragnar 1. 9. 2017 v rámci festivalu Y.EAST v Budapešti v réžii Lucie Orbók, čítanie bude opäť doplnené dramaturgickou diskusiou divadelníkov a divadelníčok. Premiéra v Českej republike v réžii Jakuba Kroftu bude nasledovať 20. 11. 2017. Česká inscenácia, na ktorej spoja sily tvorcovia z krajín V4, bude potom hosťovať vo Sliezskom divadle v poľských Katoviciach.

Hra sa zaoberá množstvom existenčných aj existenciálnych otázok, pričom nerezignuje na aktuálne pomenovanie situácie strednej Európy. Ako získať peniaze na projekt snov? Ako v priebehu piatich minút presvedčiť producentov, že film Dievča v rakve je to najlepšie, do čoho investovať? Prostredie stredoeurópskych workshopov a pitchingových stretnutí v priamom prenose. Môže človek hovoriť svojim skutočným jazykom? Čo hovoríme a čo si skutočne myslíme? Ako nájsť svoju vlastnú osobnú reč? Ako je reč prepojená s erotikou? Ide o snovo surrealistický príbeh, v ktorom sa realita mieša s fikciou, v ktorom sú ľudia zo sveta popkultúry a politici rovnako skutoční ako kolegovia z workshopov či postavy scenárov.

Divadlo X10 nasleduje nekompromisne svoju líniu spoločensky angažovaných premiér, ale stále výraznejšie smeruje k medzinárodnému kontextu. Nadväzuje spoluprácu so zahraničnými tvorcami a divadlami, čo sa výraznejšie prejaví v ďalších sezónach. predovšetkým v rámci festivalu strašNICE, ale aj v spolupráci so zahraničnými tvorcami na repertoárových inscenáciách.

Divadlo Stoka

MARIA WOJTYSZKO: ODCUDZENÝ JAZYK

13. 06. 2017 v Divadle Stoka na Košickej ulici 37 od 19.00 hod.

Účinkujú: Michaela Halcinová, Martin Kollár, Lenka Libjaková, Braňo Mosný, Tomáš Pokorný, Peter Tilajčík

Preklad: Marek Godovič

Dramaturgia: Anna Grusková

Réžia: Blaho Uhlár

Organizačná spolupráca: Ľudmila Kružliaková.

K čomu nám slúži jazyk? Hovoríme preto, aby sme si porozumeli, alebo preto, aby sme niečo zakryli? Môžeme sa zblázniť zo slov alebo môžeme vďaka nim vyzdraviť? Ktoré slová dobre predajú divadelnú hru a ktoré rozhodnú o jej neúspechu?

Na tieto aj ďalšie otázky pravdepodobne nenájdete odpoveď v dráme Odcudzený jazyk, pretože hry nie sú určené na prinášanie odpovedí, ale na kladenie otázok.

Odcudzený jazyk je príbeh o svete, v ktorom nie je pravda. Je to príbeh o strednej Európe.

Projekt Odcudzený jazyk vznikol vďaka podpore International Visegrad Fund.

Viac o projekte na www.stolenlanguage.com.